

KLASICKÁ PRAVDĚPODOBNOST

1. CVIČENÍ

-
1. Házíme čtyřmi šestistěnnými hracími kostkami. Určete, jaká je pravděpodobnost, že
    - (a) padnou čtyři různá čísla,
    - (b) padnou pouze lichá čísla,
    - (c) součet čísel na všech kostkách dohromady bude roven 6,
    - (d) součet čísel bude větší než 5,
    - (e) padne alespoň jedna šestka.
  2. V base zbývá 6 lahví vašeho oblíbeného piva a k tomu 4 lahve nealkoholického piva pro řidiče. Náhodně vyberete 3 lahve. Určete, s jakou pravděpodobností
    - (a) jsou právě dvě vybraná piva nealkoholická,
    - (b) je alespoň jedno vybrané pivo nealkoholické.
  3. Uvažujme n různých dopisů a n různých obálek (s již nadepsanou adresou). Zmatená sekretářka umístí dopisy do obálek zcela náhodně.
    - (a) Jaká je pravděpodobnost, že je alespoň jeden dopis ve správné obálce?
    - (b ★) Spočítejte limitu této pravděpodobnosti pro $n \rightarrow \infty$ a zjistěte, jak se tato limita liší od přesného výsledku pro $n = 5$ a $n = 10$.
  4. Na cvičení z Pravděpodobnosti a statistiky se r studentů rozděluje do n paralelek cvičení. Předpokládejme, že každý student si vybírá skupinu náhodně a že počet studentů ve skupinách je neomezený.
    - (a) Určete pravděpodobnost, že na úterní cvičení v 10:40 přijde právě k studentů.
    - (b) Jaká je pravděpodobnost, že na každém cvičení bude alespoň jeden student?
    - (c ★) Spočítejte limitu pravděpodobnosti z bodu (a) pro $n \rightarrow \infty$, $r \rightarrow \infty$ tak, že $r/n \rightarrow \lambda > 0$.
  5. Babička rozděluje r tisícikorun do n obálek pro svých n vnoučat k Vánocům. Peníze rozmístí náhodně (všechna rozmístění jsou stejně pravděpodobná).
    - (a) Určete pravděpodobnost, že vnuk Karel dostane právě k tisícikorun.
    - (b) Určete pravděpodobnost, že každé vnouče dostane alespoň nějaké peníze.
    - (c ★) Spočítejte limitu pravděpodobnosti z bodu (a) pro $n \rightarrow \infty$, $r \rightarrow \infty$ tak, že $r/n \rightarrow \lambda > 0$.
  6. Na svazku máme n různých klíčů a pokoušíme se odemknout zámek. Vyzkoušený klíč vždy dáme stranou a náhodně vybereme další klíč ze zbývajících. Jaká je pravděpodobnost, že odemkneme právě na k -tý pokus?

OPAKOVÁNÍ

KLASICKÁ DEFINICE PRAVDĚPODOBNOСТИ:

- Ω je množina všech možných výsledků náhodného pokusu
- $\omega \in \Omega$ elementární jev
- $A \subset \Omega$ náhodný jev
- Nechť Ω obsahuje **konečný** počet prvků, tj. $\Omega = \{\omega_1, \dots, \omega_n\}$, a nechť všechny elementární jevy ω_i jsou **stejně pravděpodobné**. Pak pravděpodobnost náhodného jevu A definujeme jako

$$P(A) = \frac{|A|}{|\Omega|} = \frac{|A|}{n},$$

kde $|A|$ = počet prvků množiny A .

VLASTNOSTI:

- $0 \leq P(A) \leq 1$,
- $P(A^c) = 1 - P(A)$,
- jestliže $A \subset B$, pak $P(A) \leq P(B)$ a $P(B \setminus A) = P(B) - P(A)$,
- $P(A \cap B) = P(A) - P(A \cap B^c)$,
- $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$,
- (princip inkluze a exkluze)

$$P(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_n) = \sum_{i=1}^n P(A_i) - \sum_{i < j} P(A_i \cap A_j) + \dots + (-1)^{n+1} P(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_n).$$